

Kansallisen IPCC-työryhmän kokouksen (1/09) pöytäkirja

Aika 15.4.2009 klo 13
Paikka Ilmatieteen laitos, Erik Palménin aukio 1 (Dynamicum), Helsinki

Läsnä	Petteri Taalas (puheenjohtaja)	IL
	Kirsti Jylhä (sihteeri)	IL
	Lea Houtsonen	Opetushallitus
	Joanna Saarinen	IL
	Jyrki Luukkanen	Tulevaisuuden tutkimuskeskus
	Anu Kerkkänen	TaY
	Tim Carter	SYKE
	Atte Korhola	HY
	Tuomo Suortti	TEKES
	Raija Pikku-Pyhältö	TEKES
	Ilkka Savolainen	VTT
	Pekka Pirilä	TKK
	Pirkko Kortelainen	SYKE
	Tuija Lapveteläinen	Tilastokeskus
	Paula Perälä	YM
	Paula Virta	YM
	Martti Esala	MTT
	Markku Niinioja	UM
	Bettina Lemström	TEM
	Markku Stenborg	VM
	Adriaan Perrels	VATT
	Matti Liski	HSE
	Jari Haapala	IL
	Ari Laaksonen	IL

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen. PT kiitti turveseminaarin annista ja kertoi Ilmatieteen laitoksen tutkijoiden ”Muutamme ilmastoa” kirjan saamasta tiedonjulkistamisen palkinnosta, minkä vuoksi KJ sihteerinä. Asialistaan lisättiin seuraavat puheenvuorot: Atte Korhola kertoo arktisen alueen tutkimusyhteenvedosta ja Jyrki Luukkanen Akatemian ilmastomuutosohjelman valmistelusta. Täydennetty kokouksen asialista hyväksyttiin.

2. IPCC erikoisraportit ja kokoukset

a. SRREN (Ilkka Savolainen)

IPCC päätti 29. yleiskokouksessa, että erikoisraportti ”Renewable Energy Sources and Climate Change Mitigation” laaditaan. Ensimmäinen kirjoittajien kokous järjestettiin 26.-30.1.2009 Brasiliassa. Suomesta osallistuivat Kim Pingoud (Lead Author, ch 2. Bioenergy), ja Ilkka Savolainen (Lead Author, ch 10. Mitigation Potential and Cost)

kirjoittajina¹. Erikoisraportti valmistuu vuoden 2010 loppuun mennessä. Aihe on vaikea ja uusiutuvasta energiasta runsaasti uutta tutkimusta, joten on myös odotettavissa paljon kommentteja ja Review-kommenttien käsittelyyn on varattava aikaa.

b. Scientific Congress Climate Change: Global Risks, Challenges & Decisions (Petteri Taalas)

Laaja tieteellinen kokous 10.-12.3.2009 Kööpenhaminassa pohjustaen COP-15:ta joulukuussa. Eräänä tavoitteena oli päivittää tutkimustietoa - mitä on IPCC AR4:n jälkeen julkaistu. Suomesta oli läsnä noin 20 osallistujaa noin 2500 hengen kokouksessa. Kansainvälinen media näkyvyys oli runsas mutta sen taso oli osin heikko. Kokouksen ”science report” on ilmestynyt ja esitykset ovat nähtävillä². Kokouksen tai sen yhteenvedon takana ei ole IPCC-prosessi, mutta konferenssin yhteydessä esiteltiin useita mielenkiintoisia tuloksia.

3. IPCC AR5 valmistelu³

a. Joint IPCC-WCRP-IGBP Workshop: New Science Directions and Activities relevant to IPCC AR5 (Tim Carter)

Tieteellisten organisaatioiden yhteinen IPCC AR5 valmisteleva kokous Havajilla 3.-6.3.2009. Mukaan oli kutsuttu kaikkien tähän mennessä ilmestyneiden neljän IPCC:n arviointiraportin johtokirjoittajat. Yhteenvedo kokouksesta on valmis⁴.

b. WCRP Workshop on Regional Downscaling (Tim Carter)

Kokous järjestettiin 11.-13.2.2009 Toulousessa. Tavoitteena organisoida tarkennettujen alueellisten ilmasto-projektioiden laatimista globaalisti. Afrikkaan tehtävät projektiot etusijalla. Kokouksen raportti on saatavilla⁵.

c. Impacts-Adaptation-Vulnerability activities (Tim Carter)

Kokous järjestettiin 8.-9.1.2009 Boulderissa. Vaikutuksia, sopeutumista ja haavoittuvuutta (impacts, adaptation, vulnerability) käsittelevä tutkimusyhteisö on hajanainen. Kokouksessa tarkasteltiin mahdollisuuksia paremmin muotilla yhteisiä tutkimuskysymyksiä ja viestiä selkeämmin tuloksia. Kokouksen raportti on saatavilla⁶. Vuonna 2010 järjestetään laaja konferenssi Climate Change Adaptation Futures: preparing for the unavoidable impacts of climate change⁷.

d. EG Science - IPCC AR5 scoping (Paula Perälä)

EU:n jäsenmaiden edustajat keskustelivat 25.2.2009 AR5 mahdollisesta sisällöstä ja merkityksestä. Kokouksen puheenjohtajan raportti on tämän pöytäkirjan liitteenä.

¹ <http://www.ipcc-wg3.de/authors>

² <http://climatecongress.ku.dk/>

³ Pöytäkirjan liitteenä Tim Carterin esitys. Huom. Viimeisen sivun rajoitukset materiaalin käytöstä.

⁴ <http://www.ipcc.ch/meetings/session30/inf3.pdf>

⁵ http://wcrp.ipsl.jussieu.fr/Workshops/Downscaling/Documents/CORDEX_Workshop09.pdf

⁶ http://www.ames.ucar.edu/docs/NCAR_IAV_Workshopreport.doc

⁷ <http://www.nccarf.edu.au/conference2010>

IPCC järjestää AR5 valmistelukokouksen 13.-17.7.2009 Venetsiassa. Suomesta kokoukseen kutsuttiin asiantuntijaksi Tim Carter. Kokousmateriaaliin kuuluvat mm. maiden lähettämät kommentit mukaan lukien Suomen ehdotukset ja puheenjohtaja Pachaurin laatima katsaus (vision paper). Materiaali on saatavilla kokouksen verkkosivuilta⁸. Kokous valmistelee IPCC:n 30. yleiskokoukselle AR5:n sisältösuunnitelman. Jos 26.-29.10.2009 Balilla pidettävä yleiskokous hyväksyy suunnitelman, niin AR5 laatimisessa käynnistyy kirjoittajien haku.

4. Suomen kannanotot IPCC:n yleiskokouksessa (IPCC 30th Session, 21.-24.4.2009)

a. Scoping Meeting on Extreme events and disasters: Managing the risks (Kirsti Jylhä)
Oslossa järjestettiin valmistelukokous johon Suomesta kutsuttuna asiantuntijana osallistui Kirsti Jylhä (esitys liitteenä). Tapaamisen pohjalta valmisteltiin esitys erikoisraportista "Managing the Risks of Extreme Events and Disasters to Advance Climate Change Adaptation", joka hyväksyttiin 30. yleiskokouksessa. Raportti valmistuu vuonna 2011 ja heinäkuussa 2009 tapahtuu johtokirjoittajien haku.

b. Muut 30th Plenary asiakohdat (kts. [www.ipcc.ch/ /meetings/session30.htm](http://www.ipcc.ch/meetings/session30.htm))
Paula Perälä esitteli Suomen kannanottoa EU:n asemasta IPCC:ssä. Lisäksi keskusteltiin Oslossa pidetyn kasvihuonekaasujen vaikutusten mittayksiköistä. IPCC järjesti aiheesta kokouksen Oslossa 18.-20.3.2009. Asiantuntijakokouksen "IPCC Expert Meeting on the Science of Alternative Metrics" raportti on valmistunut⁹.

IPCC:n 30. yleiskokoukseen osallistuivat Paula Perälä ja Heikki Tuomenvirta. Kokousmuistio on jaettu sähköpostilla 6.5.2009.

5. IPCC-työryhmän toiminta 2009

a. YM:n tuki IPCC-työhön osallistuville (Paula Virta)
Ilmastoasiat ovat Ympäristöministeriössä korkealla prioriteetillä. Määrärahaa on varattu IPCC toiminnan tukemiseen. Tukea on mahdollista hakea matkoihin jotka liittyvät yleiskokouksiin ja raporttien valmisteluun. Parhaat edellytykset tuen saamiselle on, jos matkat ja mahdolliset kulut voidaan etukäteen budjetoida. Seuraavan vuoden matkat tulisi ilmoittaa IPCC-työryhmän sihteerille joka keskitetysti toimittaa tiedot YM:ään. Tukea ei voida luvata kaikkeen IPCC:n toimintaan osallistumiselle. Etusijalla ovat raporttien kirjoittajakokouksiin ja yleiskokouksiin osallistujat.

6. Muut asiat

Atte Korhola kertoi, että AMAP on laatimassa laajaa Aktisen alueen kryosfääriä koskevaa yhteenvetoa "Climate Change and the Cryosphere: Snow, Water, Ice, and Permafrost in the Arctic (SWIPA)"¹⁰ jatkona vuonna 2004 ilmestyneelle Arctic Climate Impact Assessment (ACIA) -raportille. ACIA-yhteistyöhön osallistuvat puolestaan

⁸ <http://www.ipcc.ch/workshops-experts-meetings-ar5-scoping.htm>

⁹ <http://www.ipcc.ch/pdf/supporting-material/expert-meeting-metrics-oslo.pdf>

¹⁰ <http://www.amap.no/swipa/>

Kansainvälinen Arktisen tieteen komitea ja IPCC. Atte Korhola on valittu johtavaksi kirjoittajaksi tulevan raportin osaan, joka käsittelee arktisen alueen järvien ja jokien jääpeitteessä havaittuja ja ennustettuja muutoksia, jonka tulisi valmistua 2010. Suomen osallistumista koordinoi Outi Mähönen, YM. Muita kirjoittajia Suomesta ovat ainakin Jari Haapala ja Timo Vihma, IL (merijää) sekä John Moore, Arktinen keskus (jäätiköt).

Jyrki Luukkanen kertoi Suomen Akatemian ilmastomuutosohjelmasta ”Ilmastomuutoksen hallinta, hillitseminen ja siihen sopeutuminen (FICCA)”, jossa hän toimii valmisteluryhmän puheenjohtajana. Valmisteluun liittyen järjestettiin 8.6.2009 tutkiva työpaja, jonka esitykset ja työryhmien raportit löytyvät ohjelman kotisivuilta¹¹. Ohjelma on tarkoitettu esittämään Akatemian hallitukselle lokakuussa 2009. Tällä aikataululla haku voisi avautua tammikuussa 2010. Rahoitus on alustavasti 8 miljoonaa euroa, mutta tavoitteena on saada liikkeelle monitieteinen 12 miljoonan euron tutkimusohjelma.

Lea Houtsonen kertoi, että 11.11.2009 vietetään pohjoismaista ilmastomuutospäivää kouluissa.

7. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.55. Seuraava kokous 1.10. klo 13-15.30.

Liitteet

- Tim Carterin esitys
- EG Science ryhmän kokousraportti
- Kirsti Jylhän esitys

¹¹ www.aka.fi/ficca